

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UPA26/89

04.06.2026

Kristian Jeremiassen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at iværksætte en uvildig udredning af omstændighederne omkring flytning af beboerne i Illorsuit, med henblik på at sikre retssikkerhed hos de berørte tidligere beboere. Udredningen skal offentligt fremlægges til foråret 2027.
(Medlem af Inatsisartut Aki-Mathilda Høegh-Dam, Naleraq)

Hvem der må bo hvor må borgerne i byer og bygder selv afgøre, Inuit Ataqatigiit mener at vores vidstrakte land skal værnes af landets borgere. At landet værnes af egne borgere, er naturlig og vi skal værne om borgernes ret til selv at bestemme hvor de ønsker at bo. Psykiske påvirkninger og påvirkninger i livet af tvangsflytninger under G-60 har vi oplevet og stadigvæk gør det, og vi ser hvordan de stadigvæk savner og har hjemve til de steder hvor de blev fjernet.

Folk fra byer og bygder i yderdistrikterne blev flyttet til andre byer med bedre muligheder og der spiller uddannelsen også ind, og man ønskede også et bedre liv i de større byer. Disse forhold skal vi ikke se som naturlige og Inuit Ataqatigiit mener at disse mindre bosteder, dvs. bygder og byer skal inddrages.

At man bare lukker bygder og byer er uacceptabelt og Inuit Ataqatigiit ønsker at understrege at man bare ikke skal bane vej for sådanne forhold. Jeg gentager: Inuit Ataqatigiit accepterer ikke lukning af bygder og byer eller affolkning af disse, og vi har endnu til gode at høre noget parti her i Salen give udtryk for ønske om affolkning. Vi har tilpasset vores levevis i hhv. Nord-, Syd- eller Østgrønland, hvor vi har vores egne identiteter og dialekter og Inuit Ataqatigiit ønsker at sige, at disse udtrykker vores liv som Kalaallit.

Inuit Ataqatigiit ønsker at udtrykke at vi har en forpligtelse til at give borgerne forsvarlige og sikre bosteder uden at bringe borgerne i fare, hvilket må være det

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

vigtigste som ikke kan stilles spørgsmålstejn ved og som til enhver tid skal prioriteres. Hvis vi mener at borgerne er i fare, må folk med viden om disse bringes i spil.

Den ulykkelige fjeldskred med efterfølgende tsunami som vi ikke kan gardere os imod som skete i juni 2017 og som påvirkede hele samfundet husker vi alle og hændelsen skabte bekymring, og i den efterfølgende undersøgelse om risiko for fjeldskred udtrykte fagkundskaben at der er grund til bekymring, og Inuit Ataqatigiit mener at katastrofeberedskabet har foretaget grundige undersøgelser vedrørende borgernes sikkerhed. Hvis der er sket ændringer i forholdene må vi gentænke situationen om genåbning af Illorsuit.

Inuit Ataqatigiit ønsker at understrege overfor forslagsstiller at det ikke må forstås sådan at vi ikke støtter byer eller bygder i yderdistrikterne, langt fra, vi taler om folks liv. Når der kommer nye vurderinger i fremtiden fra fagkundskaben, er vi åbne for en genåbning af Illorsuit.

Kort sagt afviser vi forslaget, og det skal ikke forstås som at vi ønsker affolkning, dette skal forstås som at Inuit Ataqatigiit ønsker at udtrykke ansvarlighed.